

# Beretning fra råd, utvalg og komiteer

## Beretning fra NTFs råd for tannlegeetikk for 2003–2005

NTFs råd for tannlegeetikk har fra 1. januar 2004 hatt følgende sammensetning:

Rita T. Wilberg (leder), Torjer Bertelsen (nestleder), Aleidis Løken, Olav Kvitnes og Tore Lervik (medlemmer). Varamedlemmer er Erling Iveland, Sturle Tvedt og Gro C. Knudsen. Rådets faste sekretær er advokat Knut S. Kjølstad.

Rådet har hatt 3 møter i perioden. I august 2003 arrangerte Rådet et fellesmøte mellom representanter fra Etisk råd i Sverige, Danmark og Finland. Hovedtemaet i konferansen var «Etikkundervisning for tannlegestudenter». Konferansen ble omtalt i Tidende. Rådets leder og sekretær deltok dessuten på et godt besøkt medlemsmøte i Bergen Tannlegeforening hvor hovedvekten var lagt på etiske regler. Nedenfor følger omtale av enkelte av de saker Rådet har behandlet i perioden.

En tannlege ønsket å benytte et annet navn enn eierens på en tannlegepraksis og søkte lokalforeningen om samtykke. Lokalforeningen ga ikke slik tillatelse, og tannlegen anket derfor saken inn for Etisk råd. Det heter i etiske reglers § 13, tredje ledd, at «En tannlegepraksis skal fortrinnsvis betegnes med eiers navn. Lokalforeningen kan gi tillatelse til annen betegnelse .....». Regelen må etter Rådets oppfatning forstås slik at det er bare når lokalforeningens avgjørelse hviler på et uriktig grunnlag at denne kan endres/overprøves av Rådet. Rådet mente at de grunner som var anført av lokalforeningen, ikke kunne sies å være usaklige eller uriktige og fant derfor ikke grunnlag for å endre lokalforeningens avgjørelse.

Rådet har avgitt en uttalelse vedrørende fagpersonells forhold til de etiske reglene når man henvender seg til media. Rådet fastslo at det er verdifullt og riktig at fagpersonell uttaler seg, men at man som medlem av NTF er bundet av de etiske regler. Uttalelsen utløste en debatt i Tidende. I en annen uttalelse slo Rådet fast at når man i annonserer betegner seg som tannlege, må det man annonserer for, ligge innenfor det fagutdanningen omfatter.

I en sak hvor Rådet ble bedt om å vurdere hvorvidt regelverket var tilfredsstillende når det gjaldt forholdet mellom praksiseier og leietannlege, har Rådet lagt vekt på å understreke at det aller viktigste er forebyggelse og at det derfor 1) må opprettes skriftlig avtale og 2) at det er viktig å bruke tid på dette herunder søke relevant rådgivning.

NTFs råd for tannlegeetikk har ønsket å rette medlemmenes oppmerksomhet på ulike etiske problemstillinger. Gjennom Tidende har lederen oppfordret til debatt om kollegaers egenreklame og markedsføring. Henstillingen ble ikke fulgt opp, men det betyr vel ikke at disse problemstillingene er uaktuelle?

I flere artikler i Tidende er det orientert om henholdsvis regler som gjelder når det foreligger mistanke om at en kollega driver malpraksis, om «Tannlegevakt og kollegialitet» og om forpliktelsene til å ivareta pasientenes økonomiske rettigheter. Lederen har dessuten i

Tidende omtalt sentrale bestemmelser vedrørende markedsføring, navn på praksis og kamp om pasientene.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

*Beretningen fra NTFs råd for tannlegeetikk tas til etterretning.*

## Beretning fra redaksjonskomiteen for 2003–2005

Redaksjonskomiteen har i perioden hatt følgende sammensetning: Seniorforsker Jon E. Dahl, Oslo Tannlegeselskap, tannlege Anne Berit Utkilen, Bergen Tannlegeforening og kjeveortoped Tor E. Torbjørnsen, Sunnmøre Tannlegeforening. Varamedlemmer: Professor Morten Berge, Det odontologiske fakultet, Bergen og tannlege Anders Godberg, Østfold Tannlægeforening. Redaksjonskomiteen har hatt to ordinære møter i beretningsperioden, og ett møte der redaktørstillingen har vært diskutert, for øvrig har saksbehandling og orienteringer foregått via e-post.

Tidende har i perioden redusert antall utgivelser fra 17 til 15 hefter per år. I 2004 ble det gitt ut 16 hefter, idet det tidligere representant-skapshæftet ble trykket som en egen, mindre påkostet trykksak som ble sendt som bilag til Tidende. Som følge av at det ikke lenger holdes augustkurs, gis det nå også bare ut én kurskatalog mot tidligere to. I 2005 er det derfor 15 hefter, hvorav 12 ordinære, ett inneholdende kurskatalog, ett med landsmøteprogrammet og dessuten et såkalt sommerhefte.

Ved inngangen til 2004 ble det foretatt en modernisering av layout i den trykte utgaven av Tidende.

## Tidendes innhold

*Stofftilgangen.* Tilgangen på fagartikler har de to siste årene vært så liten at det har vært store problemer med å fylle tidsskriftene med kvalitetssikrede (refereevurderte) og relevante vitenskapelige/faglige artikler. Dette problemet har blant annet sammenheng med at universitetene har innført nye belønningssystemer der publisering blir rangert og poengberegnet etter status på tidsskriftet det publiseres i, og der dette knyttes til pengetildeling. Dette fører igjen til at forskerne og faggruppene ser seg nødt til å velge bort publisering på norsk, da de nasjonale tidsskriftene praktisk talt ikke gir uttelling i denne sammenhengen.

Disse problemene er forsøkt løst ved at redaktøren har henvendt seg skriftlig med en «bekymringsmelding» til ledelsen ved de tre aktuelle universitetene. Videre har redaktøren hatt til sammen tre møter med de vitenskapelige miljøene ved fakultetene i Bergen og Oslo, og problemene er også tatt opp gjennom ledere i Tidende, i et intervju med Tidendes redaktør i Forskerforum, tidsskriftet som utgis

av Norsk Forskerforbund, og i flere andre fora. Dette har blant annet ført til at Tidende blir trukket frem som eksempel i diskusjoner om betydningen av å bevare og utvikle et norsk fagspråk både i en offentlig språkrapport og i et program på TV2.

For å få nok stoff er det kjøpt inn tidligere publiserte artikler fra internasjonale tidsskrifter, og det er trykket flere artikler som tidligere har vært publisert i Tidsskrift for Den norske lægeforening, Tandlægebladet og Tandläkartidningen. Sekundærpublisering fra de sistnevnte tidsskriftene har hittil vært gratis, mens kjøp av artikler som har vært publisert i internasjonale tidsskrifter utgitt av forlag er svært kostbart.

*De nordiske samarbeidsheftene.* Samarbeidet mellom de fire nordiske redaksjonene har resultert i to temaproduksjoner i perioden. Samproduksjonen for 2004, «Periodonti», omfattet 11 fagartikler fordelt på to hefter, det samme gjaldt for temaheftet for 2005, «Akuttsituasjoner i tannlegepraksis». Hovedansvaret for administrasjon og produksjon av de ulike temaheftene går på omgang mellom redaksjonene. Denne perioden var det henholdsvis Finlands Tandläkartidning og Tandlægebladet som administrerte arbeidet med planlegging av innholdet og innsamling og vurdering i tillegg til produksjon av artiklene. Temaheftet for 2007 blir administrert av Tidendes redaktør, og arbeidet er allerede godt i gang.

*Øvrige hefter.* Tidende har ikke gitt ut egne faglige temahefter i perioden, men høsten 2004 ble ett nummer av bladet viet den private tannlegepraksis.

*Innholdet i Tidende for øvrig* omfatter, som tidligere, reportasjer, intervjuer, aktualitetsstoff, debatt- og kommentarartikler, møterefærer og generell og spesiell standspolitisk informasjon. I 2005 er det opprettet spesielle sider for stoff knyttet til privat praksisdrift.

Antall produserte sider var 944 i 2003, i 2004 var det 932 sider. Representantskapsbilaget i 2004 utgjorde 23 sider og stoffmengden er totalt sett økt selv om antall utgivelser er redusert med to hefter.

### Tidendeprisen

For å oppmuntre til skrijving av gode oversiktsartikler, ble det i 2001 opprettet en pris som skal tildeles forfatteren(e) av den beste oversiktsartikkelen i løpet av to årganger av Tidende. Prisen, kr 30 000, ble på Landsmøtet 2003 tildelt professor emeritus Per Løkken og klinikkssjef Kari Gravem Kvakestad for artikkelen «Medikamentell kontroll av tannbehandlingsangst».

### Leserundersøkelse

En leserundersøkelse (telefonintervju av 201 tannleger) ble våren 2004 gjennomført av Markeds- og Mediainstitutet (MMI). Ifølge undersøkelsen toppe de faglig-vitenskapelige artiklene lesefrekvensen. For øvrig konkluderer den med at lesernes helhetsvurdering av Tidende er svært bra; det er meget høye lese- og bruksverdier og tidsskriftet oppfattes som nyttig og troverdig.

### Trykking og distribusjon

Tidende trykkes fortsatt hos PDC Tangen, som også legger ut tidsskriftet på Internett samtidig med at papirutgaven publiseres. Samarbeidet har i denne beretningsperioden fungert bra, både administrativt og i den tekniske produksjonen.

*Porto.* Tidende sendes vanligvis som A-post til de tre nordligste fylkene, for øvrig går bladet som B-post. Postens rutiner for håndtering av blader som utgis på fredager (B-post skal ikke ta mer enn fem arbeidsdager) har imidlertid forårsaket lang utsendingstid på enkelte utgivelser når to helger er inkludert. Dette er forsøkt justert gjennom de siste utgivelsesplanene, men det forekommer fortsatt at bladet bruker lang tid frem til mottaker.

Portoen økte betraktelig fra 2003, men opplaget er ikke så stort at redaksjonen foreløpig har sett det formålstjenlig å gå inn på alternative utsendingsmåter.

*Internettversjonen.* Arbeidet med utlegging av Tidende på Internett ble avsluttet våren 2003. Tidsskriftet publiseres nå i fulltekst på nettet på utgivelsesdagen. Internettversjonen øker tilgjengeligheten av informasjonen i Tidende og stoffet blir lett å gjenfinne. Det er søkefunksjoner i fritekst, på forfatter(e), titler og ved spesielle søkeord (det siste gjelder fagartiklene). I tillegg er det søkefunksjon for stillinger og spesialiteter samt abonnementsordning på stillingsannonser. Tidende har egen nettside: [www.tannlegetidende.no](http://www.tannlegetidende.no)

### Redaksjonen

*Personellsituasjonen.* Redaksjonen har i perioden bestått av redaksjonssekretær Kristin Aksnes, markedskonsulent Eirik Andreassen, journalist Ellen Beate Dyvi og redaktør Gudrun Sangnes.

Redaksjonen har i de to siste årene i liten grad benyttet frilansjournalister, men flere tannleger har vært engasjert som skribenter, særlig i forbindelse med faglige møter. Professor Nils Roar Gjerdet, Det odontologiske fakultet i Bergen, har fungert som fagredaktør og har bistått redaktøren i arbeidet med vurdering og bearbeiding av fagstoff, og seniorforsker Jon E. Dahl har i perioden bidratt med stoff til spalten «Nytt fra fagtidsskrifter».

Alle faglige/vitenskapelige originalartikler til Tidende blir normalt vurdert av to fagpersoner (referees) med spesiell kjennskap til fagfeltet, mens den språklige gjennomgangen og den redaksjonelle bearbeidingen skjer i redaksjonen.

*Kurs- og møtevirkosomhet.* Alle de ansatte i redaksjonen deltar jevnlig på faglige møter/kurs i regi av Fagpresseforeningen og Institutt for journalistikk. Redaksjonen har også hatt en ekstern faglig gjennomgang av tidsskriftets innhold og layout.

I forbindelse med det nordiske samarbeidet har det vært avholdt to møter, ett i Helsinki våren 2003 og ett i Oslo våren 2005.

### Økonomi

Tidende gikk i 2003 med 866 148 kroner i «overskudd» i forhold til daværende produksjonsbudsjett til tross for at annonse- og abonnementsinntektene lå under det budsjetterte. Trykningsutgiftene har imidlertid ikke steget de siste årene.

Som en følge av omleggingen av foreningens resultat- og aktivitetsoppfølging ble de beregnede driftsutgifter og lønn til de ansatte i redaksjonen i 2004 tatt inn i Tidendes budsjett og regnskap. Samtidig ble abonnementsinntektene øket, idet kr 625 (beregnet selvkost for tidsskriftet) per medlem ble ført som inntekt på Tidende, og resultatregnskapet for 2004 viste et overskudd på 370 010 kroner.

### Utfordringene fremover

Tidende er det eneste odontologiske fagtidsskriftet med kvalitetssikrede (eksternt vurderte) fagartikler på norsk. Siste års leserundersøkelse viste at norske tannleger stort sett ikke leser odontologi andre steder enn i Tidende: bare 10–12 prosent leser utenlandske tidsskrifter eller fagstoff på Internett. Tidsskriftet har derfor en svært viktig funksjon når det gjelder faglig oppdatering og etterutdanning, og det er også viktig for å opprettholde og utvikle det norske odontologiske fagspråket. Den største utfordringen synes i øyeblikket å ligge i å bidra til å utvikle systemer som oppmuntrer fagpersoner og fagmiljøene til å publisere fagstoff i tidsskriftet. Det gjelder både i form av oversikts- og vitenskapelige artikler, kasusrapporter og artikler om praktiske og kliniske problemstillinger.

I tillegg til å være medlemmenes viktigste kilde til faglig oppdatering, er tidsskriftet også sentralt som informasjonsmedium og

debattforum. Med den stadig økende informasjonsflommen fra ulike medier, er det nødvendig med en kontinuerlig videreutvikling av bladet, både den trykte utgaven og Internettversjonen. Foreningen må derfor sikre at kompetansen i Tidendes redaksjon ivaretas ved bevisst personalutvikling, rekruttering og adekvate rammebetingelser.

Ifølge nåværende reglement skal Tidendes redaktør være medlem av Tannlegeforeningen. Dette begrenser antall kvalifiserte søkere til stillingen og redaksjonskomiteen har derfor fremmet en sak for hovedstyre og representantskap der de foreslår at stillingen også kan besettes av en ikke-odontolog, men da i kombinasjon med fagredaktør(er) med vitenskapelig kompetanse og gjerne knyttet til fakultetene.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

*Beretningen fra redaksjonskomiteen tas til etterretning.*

## Beretning fra Sentralt forhandlingsutvalg for 2003–2005

Sentralt forhandlingsutvalg (SF) har fra 1. januar 2004 hatt følgende sammensetning:

Richard R. Næss, UTV–Telemark (leder), Jan Theien, UTV–Akershus (nestleder) og Berit Lund-Andersen, UTV–Rogaland (medlem) med varamedlemmer Anne Berit Tandberg, UTV–Buskerud, og Kirsten Solemdal, UTV–Oslo.

Sentralt forhandlingsutvalg (SF) har fullmakt fra hovedstyret til å forhandle og inngå tariffavtaler på vegne av NTF. SF ivaretar foreningens partsinteresser i fem tariffområder, henholdsvis KS, Staten, Oslo kommune, NAVO og HSH.

Lønnsdannelsen i tariffområdene HSH, KS og NAVO skjer kun lokalt. NTFs rolle blir derfor mer konsentrert om opplæring og rådgivning i forhandlinger, kollektiv arbeidsrett og avtaleformalia. Gjennom Akademikerne arbeides det målbevisst med å få avtalt en modell for lokal lønnsdannelse i Oslo kommune og Staten.

Det har i perioden vært holdt 12 møter i Sentralt forhandlingsutvalg. Hovedsakene har vært tariffoppgjørene i offentlig sektor 2004 og 2005, utvikling av tariffpolitikken, forberedelser til Lønnspolitisk forum, pensjonskommisjonens innstilling om modernisert folketrygd, offentlig tjenstepensjonsordninger, særaldersgrensen for offentlig ansatte tannleger, reforhandling av særavtaler med KS og utvikling av opplæringsprogram for medlemmer av UTVene i fylkeskommunene samt for tillitsvalgte/medlemmer i staten. De fleste av sakene SF har hånd om er kontinuerlige. Pensjonssaken har imidlertid vært meget ressurskrevende i hele perioden. Reforhandlingen av særavtalene med KS med påfølgende nemndsbehandling, der Tannlegeforeningen fikk medhold i at den sentrale bonusavtalen opprettholdes, har også krevd en del aktivitet i SF.

Som følge av medlemskapet i Akademikerne følger det en forpliktelse for SFs medlemmer å representere NTF i Akademikernes tre for-

handlingsutvalg for henholdsvis kommune, stat og helse. Det er regelmessige møter i disse utvalgene og hvor aktiviteten blir særlig tidskrevende i forbindelse med de årlige tariffoppgjørene.

I perioden har det blitt arrangert sju tillitsvalgtkurs for tillitsvalgte/medlemmer i fylkeskommunene og staten med til sammen ca. 90 deltakere. To av kursene har vært holdt for tillitsvalgte/medlemmer i Staten. Videre har det blitt arrangert to kurs i direkte etterkant av Lønnspolitisk forum. De siste tre kursene har vært identiske kurs for UTV-medlemmer i til sammen 9 fylkeskommuner. De øvrige UTVene vil få tilbud om tilsvarende kurs i løpet av 2006. Hovedtemaene i alle tillitsvalgtkursene er arbeidsgivers styringsrett, sentrale arbeidsrettslige emner, avtaleverket, kollektiv arbeidsrett og avtaleformalia. I denne kursrekken som retter seg mot alle de tillitsvalgte i om gangen 2–4 fylkeskommuner, settes det av god tid til diskusjoner med utgangspunkt i lokale problemstillinger. I mange fylker er det vanskelig å rekruttere lokale tillitsvalgte. SF anser at slike kurs er særlig viktige i arbeidet med å rekruttere og beholde tillitsvalgte lokalt, og å oppmuntre og motivere de tillitsvalgte til fortsatt innsats. Alle kursene har blitt finansiert med midler fra Opplysnings- og utviklingsfondene i hhv. Staten og KS-området. I perioden har forhandlingsjefen, etter invitasjon fra UTVene, deltatt på seks møter om blant annet lønnspolitikk og tariffoppgjørene.

I perioden har NTFs offentlig ansatte medlemmer samlet sett hatt en litt bedre lønnsutvikling enn de fleste andre grupper langtidsdannede i offentlig sektor. 50% av medlemmene i Den offentlige tannhelsetjenesten har en faktisk årslønn på mellom kr 400 000 til 420 000.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

*Beretningen fra sentralt forhandlingsutvalg tas til etterretning.*

## Beretning fra NTFs bidragsutvalg for 2003–2004

Styret bestod i 2003 og 2004 av Sturla Eidsgaard, Marit Messelt, Per Nordby og Lise Opsahl. Varamedlemmer har vært Brit O. Valderhaug i 2003, Lise Kiil i 2004.

Bidragsutvalget har hatt meget begrenset tilgang av søkere. En søker har søkt om tildeling for begge årene 2003 og 2004, mens en kun søkte for 2003. Inntil videre er det etter utvalgets vurdering ikke nødvendig å overføre midler til ordningen fordi søkingen er liten. Man kan i stedet bruke av plasserte midler, som pr. 31.12.04 var på 1 318 000 kroner.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

*Beretningen fra bidragsutvalget tas til etterretning.*